

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/70/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2216203512
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bundzelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2216203512.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Bundzelová a sudkýň: JUDr. Iveta Jankovičová a JUDr. Daša Kontríková, v spore žalobkyne: W. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XX, zastúpená: JUDr. Natália Kubáňová, advokátka so sídlom Zsigmonda Móricza 5707/8, Dunajská Streda, proti žalovanej: Z. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. H. XXXX/XX, U., zastúpená: Advokátska kancelária Kucek & Partners, s.r.o., so sídlom Mickiewiczova 9, Bratislava, o zaplatenie 8.099,80 eur s prísl., o náhrade trov konania, na odvolanie žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Dunajská Streda, č. k. 16C/76/2016 - 199 zo dňa 20. novembra 2018, takto

rozhodol:

- I. Uznesenie súdu prvej inštancie sa potvrdzuje.
- II. Žalovanej sa právo na náhradu trov odvolacieho konania priznáva v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie v prvom odseku výroku priznal žalovanej voči žalobkyni nárok na náhradu 74,12 % trov prvoinstančného konania. V druhom odseku výroku priznal MUDr. Máriovi Strakovi, znalcovi z odboru zdravotníctvo, odvetvie psychiatria, zapísanému v zozname znalcov, tlmočníkov a prekladateľov Ministerstva spravodlivosti pod evidenčným číslom 913 226 voči žalobkyni nárok na náhradu 87,06 % a voči žalovanej nárok na náhradu 12,94 % znalečného prevyšujúceho už vyplatený preddavok. V treťom odseku výroku priznal žalovanej voči žalobkyni nárok na náhradu 100 % trov odvolacieho konania.

2. Súd prvej inštancie rozsudkom pre čiastočné uznanie nároku č. k. 16C/76/2016-74 zo dňa 04.11.2016 prvým odsekom výroku uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 1.131,92 eur v splátkach po 150,- eur mesačne zročných vždy do 25. dňa kalendárneho mesiaca počnúc po právoplatnosti rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia, nakoľko žalovaná na pojednávaní uznala nárok žalobkyne v časti skutočnej škody v sume 325,92 Eur a v časti náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 805,- Eur. V druhom odseku výroku súd prvej inštancie vyslovil, že o trovách rozhodne v konečnom rozsudku.

3. Rozsudkom č. k. 16C/76/2016 - 123 zo dňa 27.06.2017 súd prvej inštancie prvým odsekom výroku konanie v časti o zaplatenie 1.610,- eur v dôsledku čiastočného späťvzatia žaloby zastavil. Druhým odsekom výroku zaviazal žalovanú zaplatiť žalobkyni 49,80 eur, tretím odsekom výroku žalobu v časti o zaplatenie 6.340,- eur zamietol, štvrtým odsekom výroku rozhodol o trovách konania tak, že žalobkyni priznal nárok na náhradu 69 % trov konania a piatym odsekom výroku priznal znalcovi MUDr. Máriovi Strakovi voči žalobkyni nárok na náhradu 84,5 % a voči žalovanej nárok na náhradu 15,5 % znalečného nekrytého preddavkom. Krajský súd v Trnave rozsudkom č. k. 23Co/422/2017 - 161 zo dňa 18.06.2018 rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej v napadnutej zamietajúcej časti potvrdil. V časti priznaného nároku žalovanej na náhradu trov konania a ich výšky a v časti priznaného nároku na náhradu znalečného Krajský súd v Trnave rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil na ďalšie

konanie a nové rozhodnutie s tým, že v danom prípade bude úlohou súdu prvej inštancie zaoberať sa tým, či sú splnené podmienky na to, aby súd v konaní úspešnej žalovanej, resp. i znalcovi zo strany žalobkyne (v takom prípade by musel náhradu trov znášať štát) náhradu trov konania nepriznal. Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí mal zároveň rozhodnúť i o trovách odvolacieho konania v zmysle ust. § 396 ods. 3 CSP.

4. Súd prvej inštancie napadnuté uznesenie o náhrade trov konania odôvodnil tým, že žalobkyňa vyjadrením zo dňa 28.09.2018 žiadala, aby ju súd podľa § 257 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) nezaviazal na náhradu trov konania, pretože v jej prípade existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Svoju žiadosť odôvodnila tým, že ochrany svojich práv bola nútená sa domáhať prostredníctvom Centra právnej pomoci po tom, ako bola v trestnom konaní odkázaná so zvyškom svojho nároku na civilné konanie. Ocitol sa v závažnej sociálnej a majetkovej situácii a trpí vážnymi zdravotnými problémami, pre ktoré nedokáže vykonávať zárobkovú činnosť. Jej mesačný príjem pozostáva z invalidného dôchodku 184,40 eur a príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov na diétu 38,07 eur. Je spoluvlastníčkou bytu v k. ú. F., v ktorom býva, v podiele 1/3. Okrem spoluvlastníckeho podielu k ornej pôde ďalší majetok nevlasťní.

5. Žalovaná vo vyjadrení zo dňa 02.10.2018 nesúhlasila s použitím § 257 CSP. Podľa nej je nevyhnutné prihliadať na sociálne a majetkové pomery oboch strán sporu, na postoj strany sporu v konaní a okolnosti, ktoré stranu viedli k uplatneniu práva. Pripomenula, že súd sa s jej majetkovými pomermi zaoberal už na pojednávaní 04.11.2016, na ktorom bol vyhlásený rozsudok pre uznanie časti nároku, keď konštatoval, že majetkové pomery žalovanej neumožňujú zaplatiť rozsudkom priznanú sumu 1.131,92 eur jednorazovo, a preto jej povolil dlh splatiť splátkami po 150,- eur mesačne. Keďže pomery na strane žalovanej sa nezmenili, žiadala, aby súd rozhodol o náhrade trov konania rovnako, ako v rozsudku o neuznanej časti nároku.

6. Súd prvej inštancie poukázal na judikatúru Najvyššieho súdu SR týkajúcu sa aplikácie ustanovenia § 257 CSP (napr. uznesenie NS SR sp. zn. 2MCdo/17/2009, sp. zn. 5Cdo/67/2010, sp. zn. 5MCdo/24/2011) a mal za to, že v prejednávanej veci nie je použitie § 257 CSP opodstatnené. Žalobkyňa si voči žalovanej v trestnom konaní, ktoré predchádzalo tomuto konaniu, uplatnila náhradu škody v sume 847,21 eur (bolestné 483,- eur, náklady na liečbu 264,21 eur a úhrada za psa 100,- eur; zápisnica o hlavnom pojednávaní zo dňa 07.10.2015, č. k. 4T/203/2014-106). Žalovaná vyhlásila, že je ochotná zaplatiť bolestné 483,- eur a navrhla, aby súd žalobkyňu odkázal so zvyškom svojho nároku na civilné konanie, čo sa aj stalo rozsudkom zo dňa 07.10.2015, č. k. 4T/203/2014-111. Žalobkyňa si žalobou podanou dňa 09.03.2016 uplatnila zvyšok nároku, ako aj ďalšie nároky (celkovo v sume 2.417,21 eur), ktoré si pôvodne v trestnom konaní neuplatňovala. Na prvom pojednávaní však žalovaná predniesla návrh na zmierlivé riešenie sporu s tým, že žalobkyňa ponúkla sumu 1.100,- eur. Žalobkyňa túto ponuku odmietla, v dôsledku čoho muselo byť otvorené pojednávanie. Ďalšie pojednávanie, ktoré bolo vytyčené na 25.05.2016, muselo byť na žiadosť žalobkyne odročené, pretože žalobkyňa požiadala Centrum právnej pomoci o pridelenie advokáta. O tejto možnosti bola poučená nielen v predvolaní z 13.04.2016, ale aj na pojednávaní 29.04.2016. Žiadosť podala dňa 13.06.2016. Podaním zo dňa 21.07.2016 žalobkyňa zmenila žalobu tak, že zvýšila žalovanú sumu z 2.417,21 eur na 9.231,72 eur. Keďže žalovaná na pojednávaní 04.11.2016 výslovne uznala nárok žalobkyne v časti skutočnej škody 325,92 eur a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia 805,- eur, súd rozsudkom pre uznanie časti nároku priznal žalobkyňi 1.131,92 eur. V zostávajúcej časti záviselo rozhodnutie od znaleckého dokazovania, v súvislosti s ktorým sa mala žalobkyňa dostaviť na vyšetrenie k znalcovi. Žalobkyňa sa na znalcom určený prvý termín vyšetrenia bez ospravedlnenia nedostavila a prišla až na náhradný termín. Vzhľadom na závery znaleckého posudku žalobkyňa vzala späť svoju žalobu v časti 1.610,- eur. V zostávajúcej časti nároku (okrem sumy 49,80 eur) bola žalobkyňa napokon neúspešná. Z vyššie opísaných skutočností je zrejmé, že žalobkyňa bola nútená podať civilnú žalobu, keďže v trestnom konaní sa nepodarilo jej nárok na náhradu škody v plnej miere vysporiadať. Žalovaná súhlasila so zaplatením bolestného 483,- eur, takže mohla očakávať, že predmetom civilného konania bude zostávajúca časť nároku, teda 364,21 eur (nárok na náklady liečby a úhradu za psa). Žalobkyňa však v trestnom konaní požadovala sumu výrazne nižšiu, než akú si napokon uplatnila v civilnom konaní (tá bola viac ako 6-krát vyššia). Je otáznou, aký by bol postoj žalovanej k nároku žalobkyne v rámci trestného konania, keby tento nárok žalobkyňa uplatnila v takejto výške už v trestnom konaní. Žalovaná totiž odmietla v trestnom konaní v podstate zaplatiť len nárok na liečbu a úhradu za psa. Preto je súd toho názoru, že žalovanej odmietavý postoj pred podaním žaloby odôvodňoval uplatnenie nároku len v sume 364,21 eur. Napokon tejto sume približne zodpovedá

aj žalovanou neskôr uznaný nárok na skutočnú škodu 325,92 eur a úspech v časti nákladov na psa 49,80 eur, spolu 375,72 eur. Aj z výsledkov pokusu o vyriešenie sporu zmiernom pred otvorením prvého pojednávania, v rámci ktorého žalovaná ponúkla sumu 1.100,- eur, je zjavné, že žalovaná bola ochotná žalobkyni zaplatiť okrem skutočnej škody aj istú časť nemajetkovej ujmy. Táto suma sa nakoniec ani príliš neodlišuje od sumy, s ktorou žalobkyňa v konaní napokon uspela (1.131,92 eur + 49,80 eur = 1.181,72 eur).

7. Súd prvej inštancie v súvislosti s postojom žalobkyne v konaní, uviedol, že pojednávanie vytyčené na 25.05.2016 muselo byť na žiadosť žalobkyne odročené, pretože žalobkyňa požiadala Centrum právnej pomoci o pridelenie advokáta. V skutočnosti tak urobila až dňa 13.06.2016, napriek tomu, že o tejto možnosti bola poučená už v predvolaní, ktoré prevzala dňa 13.04.2016, ale dokonca aj na pojednávaní 29.04.2016, kde ju súd na túto možnosť výslovne upozornil. Ďalšou dôležitou okolnosťou je, že hoci úspech žalobkyne v konaní závisel od jej vyšetrenia znalcom, žalobkyňa sa nedostavila na znalcom určený termín vyšetrenia. Svoju neúčast' neospravedlnila, hoci mala k dispozícii aj telefónny kontakt na znalca. Podľa súdu prvej inštancie treba zároveň prihliadnuť na to, že žalobkyňa pôvodne sama navrhla, že žalovaná môže svoj dlh zaplatiť v splátkach. Žalovanej bolo napokon povolené splatiť ňou uznaný nárok v splátkach po 150,- eur. Po zmene žaloby a zvýšení požadovanej sumy až na 9.231,72 eur už žalobkyňa túto možnosť odmietala. Keďže prevažná časť tejto sumy (8.855,- eur) tvorila náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia, teda nešlo o majetkovú škodu, ktorú by musela žalobkyňa urýchlene odstraňovať, bolo by možné očakávať, že pokiaľ súhlasila s postupným splácaním uznannej časti nároku, o to viac by mala byť splátkam naklonená v prípade rádovo väčšej sumy, ktorú by žalovaná vzhľadom na svoje majetkové pomery nepochybne nebola schopná splatiť naraz.

8. Okolnosti, ktoré žalobkyňu viedli k podaniu žaloby, ako aj jej počínanie a postoj v konaní teda podľa názoru súdu neumožňujú záver o existencii dôvodov hodných osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP. Neopodstatňuje ho ani správanie žalovanej, ktorá bola hneď na úvod sporu ochotná uzatvoriť zmiernu sumu, v ktorej bola žalobkyňa napokon úspešná po tom, čo žalovaná svoj dlh uznala. Žalovaná sa tiež nechala riadne zastúpiť a v konaní nevykonala žiadnen úkon, ktorým by zbytočne odďaľovala rozhodnutie vo veci.

9. Súd prvej inštancie posúdil aj osobné, majetkové, sociálne, zárobkové a iné pomery strán.

10. Mesačný príjem žalobkyne, ktorá je invalidnou dôchodkyňou, predstavuje 222,47 eur. Podľa svojho vyjadrenia (č. l. 174) a čestného vyhlásenia (č. l. 179) jej nehnuteľný majetok predstavuje v k. ú. F. tretinový spoluvlastnícky podiel na byte, v ktorom býva, a spoluvlastnícky podiel na ornej pôde. Zo žalobkyňou predloženého listu vlastníctva č. XX (správne malo byť uvedené list vlastníctva č. XX - poznámka odvolacieho súdu) pre k. ú. F. však vyplýva, že na parc. reg. „C“ č. 32/1 o výmere 110 m² a 32/2 o výmere 257 m² sa nachádza rodinný dom s dvoma bytovými jednotkami. Žalobkyňa je spoluvlastníčkou bytu č. 1 v podiele 1/3, ku ktorému prináleží podiel priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu 7206/27707. Z tohto listu vlastníctva je však zrejmé aj to, že žalobkyňa je výlučnou vlastníčkou prinajmenšom ďalšej nehnuteľnosti - bytu č. 2, ku ktorému patrí podiel priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu 20501/27707. Tento byt však žalobkyňa v čestnom vyhlásení a vyjadrení opomenula uviesť. Porovnaním podielov priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu bytu č. 1 a bytu č. 2 možno zistiť, že podlahová plocha bytu č. 1 tvorí približne 1 rodinného domu, v dôsledku čoho zaberá podlahová plocha bytu č. 2 približne 3 rodinného domu. V prípadoch oboch parciel (32/1 a 32/2) ide o „zastavané plochy a nádvorie“, no z poznámky č. 15 plynie, že tieto parcely sú v celosti pokryté rodinným domom. Z toho možno vyvodiť, že zo zastavanej plochy 367 m² zaberá byt č. 1 spolu s k nemu patriacim podielom priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu asi 92 m² a byt č. 2 spolu s k nemu patriacim podielom priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu 275 m². Keďže žalobkyňa v byte č. 1 býva, nemá možnosť ho použiť na zárobkovú činnosť, napríklad formou prenájmu. Ani z ornej pôdy, ktorej je len menšinovým spoluvlastníkom, si pre relatívnu rozdrobenosť k nej patriacim spoluvlastníckym podielom a pre jej nízku hodnotu nemôže zabezpečiť žiadny zmysluplný príjem. Inak je to však v prípade bytu č. 2, ktorý žalobkyňa nijako nevyužíva. Vzhľadom na jeho podlahovú plochu, ktorá presahuje bežné výmery bytových jednotiek, možno odôvodnene predpokladať, že ide o byt, ktorý by bol schopný žalobkyni zabezpečiť pomerne slušný príjem prinajmenšom z jeho prenájmu. Tomu by nebránilo ani vecné bremeno (zrejme v prospech matky žalovanej - porov. rodné priezvisko a dátumy narodenia) zapísané na predmetom liste vlastníctva, pretože toto zaťažuje byt č. 1. Keďže pomery treba skúmať

aj v prípade žalovanej, súd vychádzal z vyjadrenia žalovanej, že jej majetkové pomery boli predmetom skúmania v čase vyhlásenia rozsudku pre uznanie časti nároku (04.11.2016) a doposiaľ sa nezmenili. Žalovaná je čašníčka a má príjem 650,- eur. Žije u svojich rodičov, ktorým prispieva 200,- eur a spláca úver 400,- eur na nehnuteľnosť, ktorá by mala byť jej. Vzhľadom na príjem jej manžela, ktorý je takisto čašník (450,- eur + určité percentá z predaja) súd nemal dôvod pochybovať o tom, že žalovaná vynakladá mesačne 600,- eur. V dôsledku toho je naďalej aktuálny záver o tom, že mesačne by bola schopná znášať ďalšie náklady len v sume 150,- eur, čo bola suma splátok povolených rozsudkom pre uznanie časti nároku. Povaha jej zamestnania nedovoľuje nateraz prijať záver, že by mala vyhliadky na získanie lepšieho pracovného miesta, ktoré by jej prinášalo výrazne väčší zárobok. Žalovaná zároveň nie je vlastníkom žiadneho hodnotnejšieho majetku. Žalovanej pomery preto súd vyhodnotil celkovo ako slabé. Nemožno preto od nej spravodlivo požadovať, aby znášala svoje vlastné trovy konania. Vyplatenie tarifnej odmeny svojmu právnomu zástupcovi z predmetu sporu v celej výške je v súčasnosti mimo jej možností a schopností.

11. Čo sa týka trov znaleckého dokazovania, žalobkyňa má pravdu, ak tvrdí, že tieto trovy platí strana, ktorá takýto dôkaz navrhla. To napokon nesporne vyplýva z § 252 a 253 CSP. Neznamená to ale, že strana tým stráca nárok na ich náhradu. Práve naopak, účelom § 255 a nasl. CSP je vyrovnáť trovy, ktoré musela procesne úspešná strana vynaložiť. Zo zásady úspechu zakotvanej v § 255 CSP plynie, že úspešná strana bude mať spravidla nárok na náhradu trov, ktoré počas súdneho konania vynaložila, napríklad v dôsledku toho, že navrhla vykonať dôkaz, ktorý neskôr prispel k jej víťazstvu v spore. Podobne je to aj v prípade § 256 CSP, ktorý upravuje zásadu zodpovednosti za zavinenie. V tomto zmysle je preto bez významu, že žalobkyňa nemala finančné prostriedky na zaplatenie znaleckého posudku a vychádzala preto z bodového ohodnotenia vyhotoveného jej lekárom. Podstatné je, že žalovaná navrhla vykonať dôkaz znaleckým posudkom a znášala trovy s tým spojené. Po (čiastočnom) úspechu v spore jej preto patrí nárok na náhradu trov konania práve proti žalobkyni, pretože tá zo znaleckého dokazovania pre seba nevyvodila priaznivé dôsledky, čo spôsobilo jej prehru v prevažnej časti žalovaného nároku. Žalobkyňa si svoju čiastočne nepriaznivú situáciu uvedomila počas konania a žalobu vzala späť v časti, v ktorej to uznala za vhodné. Aj z tohto dôvodu je logické, že nárok na náhradu trov konania patrí žalovanej.

12. Súd prvej inštancie poznamenal, že oslobodenie žalobcov v sporoch o náhradu škody alebo nemajetkovej ujmy spôsobenej trestným činom od súdneho poplatku, často posmeľuje žalobcov k tomu, aby si žalobou uplatňovali aj nedostatočne podložené nároky a poskytuje im aj väčšiu voľnosť pri vyčíslňovaní ich hodnoty, čo potom vyúsťuje v ich nadhodnotenie. Je pochopiteľné, že žalobcovia takéto možnosti využívajú, no často opomínajú, že v prípade neúspechu v konaní im hrozí povinnosť nahradiť protistrane trovy konania, ktorých základ sa odvíja práve od žalovanej sumy. Súd je toho názoru, že nie je účelom § 257 CSP, aby sa používal podobne ako inštitút oslobodenia od súdnych poplatkov, teda ako forma „oslobodenia od náhrady trov konania“. To by z neho práve robilo ono „automatické pravidlo v určitom druhu konania“, ktoré judikatúra v tejto súvislosti zásadne odmieta (ÚS ČR, I. ÚS 303/12). Citované ustanovenie je totiž prvkom individualizácie (ÚS ČR, III. ÚS 727/2000), a tak k nemu treba aj pristupovať.

13. Pri rozhodovaní o trovách konania pred súdom prvej inštancie vychádzal súd z toho, že žalobkyňa bola úspešná v časti nároku priznaného rozsudkom pre uznanie časti nároku (1.131,92 eur) a v časti nároku priznaného rozsudkom o neuznanej časti nároku (49,80 eur), čo celkovo predstavuje 1.181,72 eur. Naopak, žalovaná bola úspešná vo zvyšnej časti, ktorá zodpovedá sume 6.340 eur. Pokiaľ ide o sumu 1.610,- eur, keďže k zastaveniu konania v tomto rozsahu došlo na základe úkonu žalobkyne - späťvzatia žaloby, žalobkyňa tým procesne zavinila zastavenie konania, v dôsledku čoho je namieste použitie § 256 ods. 1 CSP. Toto ustanovenie je z obsahového hľadiska v podstate zhodné so skorším § 146 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ktorý stratil účinnosť dňa 30.06.2016. Ustálená judikatúra týkajúca sa cit. ustanovenia je preto naďalej uplatniteľná (pozri nález Ústavného súdu SR z 20. marca 2018, sp. zn. II. ÚS 569/2017, bod 21). Ak teda došlo k zastaveniu konania v dôsledku späťvzatia žaloby, možno žalovanému uložiť povinnosť nahradiť trovy zastaveného konania, ak pre jeho správanie bola žaloba podaná dôvodne. V danej veci to tak ale nebolo, pretože žalobkyňa žalobu vzala späť po tom, čo sa oboznámila so závermi znaleckého posudku. Súd preto vychádzal z toho, že žalovaná bola v konečnom dôsledku úspešná v sume 7.950,- eur (6.340 + 1.610). Pomer úspechu strán z pohľadu žalobkyne je tak 12,94 % : 87,06 % (1.181,72 : 7.950). Z tohto dôvodu súd priznal žalovanej podľa § 255 ods. 2 a 256 ods. 1 CSP voči žalobkyni nárok na náhradu 74,12 % trov konania.

14. Z rovnakých predpokladov vychádzal súd prvej inštancie aj pri rozhodovaní o znalečnom. Znalcovi bol za vypracovaný znalecký posudok vyplatený preddavok 400,- eur (uznesenie č. k. 16C/76/2016-105), no celkovo si znalec vyúčtoval odmenu a hotové výdavky v sume 418,32 eur. Keďže § 252 CSP nerobí rozdiely medzi tými, komu v konaní vznikajú trovy, podobne, ako je to v prípade trov strán, aj trovy znaleckého posudku znáša predbežne sám znalec (pozri tiež § 259 CSP). Súd má povinnosť potom v konečnom rozhodnutí rozhodnúť aj o týchto trovách (§ 262 CSP). Keďže CSP neobsahuje výslovné ustanovenie o tom, kto znalcovi nahrádza trovy konania, bolo podľa súdu namieste uplatniť čl. 4 ods. 1 základných princípov a použiť normu obsahom a účelom najbližšiu. Takouto normou môže byť jedine § 255 ods. 2 CSP, ktorý upravuje náhradu trov medzi stranami. O zvyšku nároku znalca preto súd rozhodol podľa cit. ustanovení tak, že vzhľadom na pomer úspechu strán konania priznal znalcovi voči žalovanej nárok na náhradu 12,94 % a voči žalobkyni nárok na náhradu 87,06 % znalečného prevyšujúceho už vyplatený preddavok.

15. Pokiaľ ide o trovy odvolacieho konania, o ktorých mal súd prvej inštancie rozhodnúť podľa § 396 ods. 3 CSP, žalobkyňa svojím odvolaním neuspela, pretože odvolací súd rozsudok v merite vecí potvrdil. Na tom nič nemení ani skutočnosť, že výroky o trovách konania odvolací súd zrušil. Stalo sa tak totiž len z dôvodu možného použitia § 257 CSP, o ktorom odvolací súd nemohol rozhodnúť, pretože svoje rozhodnutie by nepredvídateľne založil na iných právnych záveroch, čím by porušil právo strán na spravodlivý proces a odňal by tým právo namietať správnosť právneho názoru súdu na inštančne vyššom súde. Súd tak vychádzal z toho, že v konečnom dôsledku bola v odvolacom konaní úspešná žalovaná, a preto jej priznal voči žalobkyni nárok na náhradu 100 % trov odvolacieho konania.

16. Proti tomuto uzneseniu podala odvolanie žalobkyňa, ktorá považovala uznesenie súdu prvej inštancie za nejasné, nezrozumiteľné a vychádzajúce z nepodložených tvrdení. Podľa žalobkyne súd prvej inštancie nesprávne uviedol a vyhodnotil priebeh celého konania, ako aj nesprávne vyhodnotil jej majetkové pomery a vôbec riadne neriešil majetkové pomery žalovanej.

17. Súd síce konštatoval, že žalobkyňa požiadala o odročenie pojednávania z dôvodu podania žiadosti Centru právnej pomoci na ustanovenie advokáta, avšak neuviedol dôvod. Dôvodom podania žiadosti bolo to, že bola súdom vyzvaná na preukázanie sťaženia spoločenského uplatnenia a bolestného formou bodového ohodnotenia od ošetrojúceho chirurga a psychiatra. Na základe poskytnutých bodov mala preukázať uplatnenú sumu z titulu náhrady škody. Súd neuviedol ani to, že odborní lekári jej ohodnotili sťaženie spoločenského ohodnotenia na 550 bodov. Jej právna zástupkyňa vychádzajúc zo zákona č. 437/2004 Z. z. a poskytnutého bodového ohodnotenia vypočítala výšku škody za sťaženie spoločenského uplatnenia na sumu 8.855,- eur, čím došlo k zvýšeniu plnenia. Rovnako ju súd vyzval k vyčísleniu a preukázaniu cestovných nákladov v sume 376,72 eur. Žalovaná uznala cestovné vo výške 376,75 eur a poranenie ruky ohodnotenú chirurgom vo výške 805,- eur. Neuznala však jej sťaženie spoločenského uplatnenia vyplývajúce z jej vážnej poruchy duševného stavu. Žalobkyňa poukázala na to, že jej súd vytykal postoj k veci v súvislosti so zvýšením náhradou škody. Opomenul však to, že bola na prvom pojednávaní ústne vyzvaná na predloženie bodového ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia a k riadnemu vyčísleniu cestovného pod následkom zamietnutia žaloby. Následne v zmysle vyhotoveného bodového ohodnotenia a výpočtu bola navrhnutá a pripustená zmena petitu žaloby. Žalobkyňa nesúhlasila ani s tvrdením, že sa k znalcovi nedostavila bez ospravedlnenia. Znalca kontaktovala jej právna zástupkyňa, ktorá jej dohodla aj nový termín, na ktorý sa riadne dostavila. Na prvý termín sa následne ospravedlnila, nakoľko predvolanie od znalca jej bolo doručené po znalcom určenom termíne. V súvislosti s možným prenájmom bytu č. 2 na LV č. XX uviedla, že v predmetnom byte trvalo býva a inú možnosť bývania nemá. V byte č. 1 na LV č. XX býva jej 91 ročná mama, ktorá je tiež spoluvlastníčkou bytu v 1/3. Na byty č. 1 a č. 2 sa viažu aj vecné bremená. Nie je preto možné byť prenajať spolu s mamou a už vôbec nie bez súhlasu ostatných spoluvlastníkov, ktorí s prenájmom nesúhlasia. Pokiaľ ide o pomery žalovanej súd vychádzal len z tvrdenia žalovanej, pričom jej majetkové a finančné pomery vôbec neskúmal. Žalovaná poukázala len na svoj príjem, ktorý mala mať v roku 2016, čo žiadnym spôsobom nepreukázala. Súdu nepredložila potvrdenie o príjme a majetkových pomeroch. Žalobkyňa ďalej poukázala na to, že vo vyhotovenom znaleckom posudku MUDr. Mário Straka tiež uviedol bodové ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 400 bodov. Určenie nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia nakoniec záviselo od znaleckého posudku, ktorý bol vypracovaný súdom pribratým znalcom na návrh žalovanej, ktorá neprijala bodové ohodnotenie od lekárky žalobkyne. Žalobkyňa výšku škody určila na základe bodového ohodnotenia, ktoré vypracovala odborná lekárka v zmysle platného zákona. V neposlednom rade žalobkyňa uviedla, že sa ocitla v

závažnej sociálnej a majetkovej situácii. Má vážne zdravotné problémy, ktoré sú podrobne uvedené v znaleckom posudku MUDr. Mária Straku. Zo zdravotných dôvodov nemôže ani nevie vykonávať zárobkovú činnosť. Jej zlá sociálna situácia bola uznaná a odôvodnená v rozhodnutí Centra právnej pomoci sp. zn. 9656/2016-KaBa zo dňa 28.06.2016. Žalobkyňa mala za to, že u nej aj s ohľadom na celé súdne konanie existujú okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré žiada, aby súd pri rozhodovaní o trovách konania prihliadol podľa § 257 CSP a nezaviazal ju k náhrade trov súdneho konania. K odvolaniu žalobkyňa priložila kópiu čiastočného výpisu z Listu vlastníctva č. XX, pre okres Dunajská streda, obec F., kat. územie F. vytvoreného cez katastrálny portál zo dňa 10.01.2019, lekárskeho posudku o sťažení spoločenského uplatnenia zo dňa 15.06.2016, kópiu občianskeho preukazu žalobkyne a jej matky, kópiu dokladov o platbách energií a rozhodnutia Centra právnej pomoci sp. zn. 9656/2016-KaBa.

18. Žalovaná vo vyjadrení uviedla, že dôvod podania žiadosti Centru právnej pomoci je právne irelevantný, nakoľko nič nemení na skutočnosti, že žalobkyňa požiadala o odročenie termínu pojednávania nariadeného na deň 25.05.2016 z dôvodu, že požiadala Centrum právnej pomoci o pridelenie advokáta, hoci tak reálne urobila až dňa 13.06.2016. Skutočnosť, že súd aj na pojednávaní dňa 29.04.2016 poučil žalobkyňu o možnosti bezplatnej právnej pomoci neospravedlňuje žalobkyňu, ktorá svojím konaním (resp. nekonaním) zavinila odročenie pojednávania, a to navyše z dôvodu, ktorý v tom čase neexistoval. Postoj žalobkyne v konaní neospravedlňuje fakt, že na prvom pojednávaní bola zo strany súdu poučená o povinnostiach strany sporu (predložiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení). Konanie žalobkyne s poukazom na celkový postoj nemožno označiť inak ako zjavne zneužitie práva, ktoré v zmysle čl. 5 CSP nepožíva právnu ochranu. Následnú (žiadnymi dôkazmi) nepodloženú argumentáciu žalobkyne v odvolaní (vo vzťahu k bodu 9 uznesenia) považuje žalovaná za účelovú s cieľom ospravedlniť správanie žalobkyne, ktoré v konečnom dôsledku viedlo k prieťahom v konaní. Žalovaná ďalej poukázala na tvrdenie žalobkyne vo vyjadrení zo dňa 27.09.2018, a to že je podielovou spoluvlastníčkou k bytu, vedeného na LV č. XX, v k. ú. F., v ktorom býva, jej podiel činí 1/3. Z uvedeného tvrdenia je zrejmé, že žalobkyňa jednak tvrdila, že býva v byte č. 1, avšak zároveň opomenula uviesť, že je výlučnou vlastníčkou bytu č. 2. Tieto skutočnosti potvrdila aj v čestnom vyhlásení. Žalovaná preto považuje za účelové následné tvrdenie žalobkyne v podanom odvolaní, že býva v byte č. 2. V súvislosti so svojimi majetkovými pomermi žalovaná uviedla, že týmito sa súd už v konaní zaoberal, pričom na pojednávaní dňa 04.11.2016 uložil rozsudkom žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyňi sumu 1.131,92 eur v splátkach po 150,- Eur mesačne a zároveň súd v zápisnici o pojednávaní zo dňa 04.11.2016 konštatoval, že „o splátkach bolo rozhodnuté s ohľadom na príjmové pomery žalovanej“. Žalovaná vo vyjadrení zo dňa 28.09.2018 uviedla, že sa jej majetkové pomery v súčasnosti nezmenili. Žalobkyňa sa vo vyjadrení zo dňa 27.09.2018 k majetkovým pomerom žalovanej žiadnym spôsobom nevyjadrila, preto sa v konaní táto skutočnosť považovala za nespornú v súlade s § 151 CSP. Čo sa týka rozhodnutia Centra právnej pomoci, toto rozhodnutie neznamená, že zároveň existujú aj dôvody hodné osobitného zreteľa odôvodňujúce nepriznať náhradu trov konania podľa § 257 CSP. Na základe uvedeného žalovaná žiadala, aby odvolací súd napadnuté uznesenie potvrdil a žalovanej priznal náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

19. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou stranou sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 357 písm. m) CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

20. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že žalobkyňa podala dňa 09.03.2016 na súd prvej inštancie žalobu, ktorou sa voči žalovanej domáhala zaplata sumy 2.417,21 eur titulom náhrady majetkovej škody, ako aj nemajetkovej ujmy spočívajúcej v sťažení spoločenského uplatnenia. Súdnemu konaniu predchádzalo trestné konanie vedené proti žalovanej na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp. zn. 4T/203/2014, v ktorom si žalobkyňa ako poškodená uplatnila voči žalovanej ako obžalovanej nárok na náhradu škody v sume 847,21 eur (483,- eur titulom bolestného, 264,21 eur titulom nákladov spojených s liečbou a úrazom, 100,- eur titulom úhrady za psa). Žalovaná na hlavnom pojednávaní konanom dňa 07.10.2015 vyhlásila, že je ochotná zaplatiť bolestné v sume 483,- Eur, pričom zároveň navrhla, aby súd žalobkyňu odkázal so zvyškom jej nároku na civilné konanie. Rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda

č.k. 4T/203/2014-111 zo dňa 07.10.2015 bola okrem iného obžalovanej (žalovaná v prejednávanej veci) uložená povinnosť uhradiť poškodenej (žalobkyňa v prejednávanej veci) spôsobenú škodu vo výške 483,- eur. So zvyškom nároku na náhradu škody bola poškodená odkázaná na občiansko-súdne konanie. Žalobkyňa si teda žalobou podanou dňa 09.03.2016 uplatnila zvyšok nároku, ako aj ďalšie nároky spolu v sume 2.417,21 eur. Na prvom pojednávaní dňa 29.04.2016 žalovaná predniesla návrh na zmierlivé riešenie sporu s tým, že žalobkyňi ponúkla sumu 1.100,- eur, ktorú žalobkyňa odmietla. Súd prvej inštancie následne otvoril pojednávanie, ktoré bolo po vykonaní dokazovania odročené na 24.05.2016 o 13,30 hod. Dňa 19.05.2016 bolo súdu prvej inštancie doručené podanie žalobkyne, ktorým požiadala súd o odročenie pojednávania z dôvodu, že na 30.05.2016 má stanovený termín bezplatného právneho poradenstva. Súd prvej inštancie predmetnú žiadosť akceptoval. Dňa 16.06.2016 doložila žalobkyňa do súdneho spisu žiadosť o poskytnutie právnej pomoci opatrenú odlačkom pečiatky Centra právnej pomoci o podaní žiadosti dňa 13.06.2016. Na základe žiadosti o poskytnutie právnej pomoci priznalo Centrum právnej pomoci rozhodnutím sp. zn. 9656/2016-KaBA zo dňa 28.06.2016 žalobkyňi nárok na poskytnutie právnej pomoci a určilo advokátku JUDr. Natáliu Kubáňovú na zastupovanie žalobkyne v prejednávanej veci. Dňa 21.07.2016 bola súdu prvej inštancie doručená zmena žaloby, v ktorej žalobkyňa žiadala namiesto pôvodne vyčíslenej sumy 2.417,21 eur priznať sumu 9.231,72 eur. Zmenu žaloby odôvodnila tým, že lekárske posudky o sťažení spoločenského uplatnenia zo dňa 15.06.2016 vydaným MUDr. N. O. (chirurg) a MUDr. H. T. (psychiater) bolo sťaženie jej spoločenského uplatnenia ohodnotené na 550 bodov (40 bodov - porucha úchopu ukazováka pravej ruky, 10 bodov - porucha úchopovej funkcie III. - IV. prsta pravej ruky, 500 bodov - vážne duševné poruchy vzniknuté pôsobením otrasných zážitkov alebo iných nepriaznivých psychologických činiteľov a tiesnivých situácií). Uznesením č. k. 16C/76/2016 - 50 zo dňa 05.08.2016, právoplatným dňa 16.09.2016, súd prvej inštancie navrhovanú zmenu žaloby pripustil. Na pojednávaní konanom dňa 04.11.2016 žalovaná uznala nárok žalobkyne v časti náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia za poruchu úchopových funkcií prstov v sume 805,- eur a v časti skutočnej škody v sume 325,92 eur (100,- eur ako hodnota psa; 70,- eur za oblečenie; 66,65 eur za nákup obväzov; 6,60 eur za lekársku správu; 1,99 eur za pohotovostnú službu; 14,- eur za rehabilitáciu; 66,68 eur ako cestovné). Žalovaná žiadala o povolenie plnenia v splátkach v sume 100,- eur mesačne. Žalobkyňa s navrhovanou sumou splátky nesúhlasila. Navrhovala výšku splátky 300,- eur mesačne. Žalovaná na pojednávaní neuznala nárok žalobkyne na zaplatenie sumy 49,80 eur za ošetrovanie a utratenie psa, nakoľko ich žalovaná zaplatila manželovi žalobkyne. Ohľadom sťaženia spoločenského uplatnenia v dôsledku psychických porúch žiadala žalovaná vykonať znalecké dokazovanie. Rozsudkom pre čiastočné uznanie nároku č. k. 16C 76/2016 - 74 zo dňa 04.11.2016 súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyňi 1.131,92 eur v splátkach po 150,- eur mesačne zročných vždy do 25. dňa kalendárneho mesiaca počnúc po právoplatnosti rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Súd zároveň vyslovil, že o trovách rozhodne v konečnom rozsudku. Uznesením č. k. 16C 76/2016 - 75 zo dňa 13.12.2016 súd prvej inštancie ustanovil MUDr. Mária Straku, zapísaného v zozname znalcov, tlmočníkov a prekladateľov, za znalca, ktorý mal preskúmať lekárske posudky o sťažení spoločenského uplatnenia MUDr. H. T. zo dňa 15.06.2016 v časti položky 255 a po prípadnom vyšetrení žalobkyne podať znalecký posudok na posúdenie otázok uvedených v uznesení. Dňa 14.02.2017 znalec podal na súde oznámenie o tom, že posudok nie je možné vypracovať, nakoľko sa žalobkyňa (predvolaná na 10.02.2017) na predvolanie nedostavila, pričom ho na poskytnutú adresu a telefónne čísla nekontaktovala. K oznámeniu je pripojená doručka od odosielateľa MUDr. Mária Straku pre adresáta - žalobkyňu, ktorá preukazuje prevzatie predvolania žalobkyňou dňa 21.02.2017. Dňa 16.03.2017 predložil znalec znalecký posudok č. 37/2017 spolu s vyúčtovaním odmeny, náhrady hotových výdavkov a náhrady za stratu času. Uznesením č. k. 16C 76/2016 - 105 zo dňa 12.05.2017 priznal súd prvej inštancie znalcovi MUDr. Máriovi Strakovi preddavok na náhradu výdavkov v sume 19,44 eur a preddavok na odmenu v sume 380,56 eur, a to z preddavku vo výške 400,- eur zloženého žalovanou. Podaním zo dňa 24.05.2017 zobrala žalobkyňa žalobu späť v časti o zaplatenie 1.610,- eur reagujúc na závery znaleckého posudku č. 37/2017, ktorý ohodnotil sťaženie jej spoločenského uplatnenia na 400 bodov. Žalobkyňa naďalej žiadala priznať sumu 6.440,- eur titulom sťaženia spoločenského uplatnenia a sumu 49,80 eur za ošetrovanie a utratenie psa. Rozsudkom č. k. 16C 76/2016-123 zo dňa 27.06.2017 súd prvej inštancie prvým odsekom výroku konanie v časti o zaplatenie 1.610,- eur v dôsledku čiastočného späťvzatia žaloby zastavil; druhým odsekom výroku žalovanej uložil povinnosť do troch dní zaplatiť žalobkyňi 49,80 eur; tretím odsekom výroku žalobu v časti o zaplatenie 6.340,- eur zamietol, štvrtým odsekom výroku priznal žalovanej voči žalobkyňi nárok na náhradu 69 % trov konania a piatym odsekom výroku priznal znalcovi MUDr. Máriovi Strakovi voči žalobkyňi nárok na náhradu 84,5 % a voči žalovanej nárok na náhradu 15,5 % znaleckého nekrytého preddavkom. Proti uvedenému rozsudku podala žalobkyňa v rozsahu tretieho,

štvrtého a piateho odseku výroku odvolanie. Krajský súd v Trnave ako odvolací súd rozsudkom č. k. 23Co/422/2017 - 161 zo dňa 18.06.2018 prvým odsekom výroku rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej v napadnutej zamietajúcej časti potvrdil a druhým odsekom výroku rozsudok súdu prvej inštancie v časti priznaného nároku žalovanej na náhradu trov konania a ich výšky a v časti priznaného nároku na náhradu znalečného zrušil a vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, nakoľko sa súd prvej inštancie nezaoberal možnosťou aplikácie ustanovenia § 257 CSP. Súd prvej inštancie vyzval strany sporu, aby sa vyjadrili k možnosti rozhodnúť o náhrade trov konania podľa § 257 CSP a označili alebo predložili dôkazy na podporu svojich tvrdení. Žalobkyňa sa vyjadrila podaním zo dňa 27.09.2018, ktorým žiadala, aby súd zohľadnil jej osobné, majetkové, zárobkové, zdravotné a iné pomery a nezaviazal ju s prihliadnutím na § 257 CSP na náhradu trov konania. Žalovaná vo vyjadrení zo dňa 28.09.2018 nesúhlasila s aplikáciou § 257 CSP s ohľadom na jej slabé sociálne, majetkové a zárobkové pomery a dopad, ktorý by malo rozhodnutie o nepriznaní nároku na náhradu trov konania žalovanej na jej majetkové pomery. Uznesením č. k. 16C/76/2016 - 199 zo dňa 20.11.2018 súd prvej inštancie prvým odsekom výroku žalovanej priznal voči žalobkyni nárok na náhradu 74,12 % trov prvoinštančného konania; druhým odsekom výroku priznal MUDr. Máriovi Strakovi voči žalobkyni nárok na náhradu 87,06 % a voči žalovanej nárok na náhradu 12,94 % znalečného prevyšujúceho už vyplatený preddavok a tretím odsekom výroku priznal žalovanej voči žalobkyni nárok na náhradu 100 % trov odvolacieho konania.

21. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

22. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

23. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

24. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

25. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

26. V sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje zásadou úspechu v spore, ktorá je doplnená zásadou procesnej zodpovednosti za zavinenie. Ak mala strana sporu plný úspech v konaní, prizná sa jej celá náhrada trov konania. Ak mala strana v spore úspech len čiastočný, potom sa náhrada trov konania pomerne rozdelí. V prípade, ak strana zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane. Súd je však povinný vždy vychádzať z konkrétnych okolností prípadu a zohľadňovať všetky relevantné skutočnosti z hľadiska rozhodovania o náhrade trov konania. Ustanovenie § 257 CSP predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok a od zásady zodpovednosti za zavinenie. Aplikácia tohto ustanovenia pri rozhodovaní o náhrade trov konania prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú síce naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania podľa § 255 a nasl. CSP, avšak súd dôjde k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Zákonná dikcia vyžaduje pre aplikáciu moderačného oprávnenia súdu naplnenie dvoch podmienok a to, musí ísť v danom prípade o dôvody hodné osobitného zreteľa a súčasne musí ísť o výnimočné okolnosti, ktoré odôvodňujú opodstatnenosť použitia tohto zákonného ustanovenia. Dôvody hodné osobitného zreteľa môžu spočívať v charaktere určitého druhu konania alebo môžu byť dané charakterom určitej procesnej situácie, prípadne sa môže týkať celkom špecifických skutkových či sociálnych aspektov strán sporu. V zásade však je nutné zdôrazniť, že aplikácia moderačného oprávnenia súdu v zmysle ustanovenia § 257 CSP by mala mať charakter ojedinelosti a výnimočnosti. Nakoľko použitie tohto ustanovenia negatívne dopadá na stranu sporu, ktorá by inak mala právo na náhradu trov konania, musí aplikácia predmetného ustanovenia zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter (viď. R 34/1982). Nepriznať trovy konania je teda prípustné len výnimočne a v prípade, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa na strane strán, pričom má súd vychádzať z posúdenia všetkých okolností v danej veci. Pri skúmaní, či dôvody hodné osobitného zreteľa existujú, súd prihliada k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom všetkých strán konania, t.j. je potrebné zohľadniť nielen pomery toho, kto by mal nahradiť trovy konania, ale je nutné zvážiť aj to, ako by sa takéto rozhodnutie dotklo predovšetkým majetkových pomerov

oprávnenej strany. Významné z hľadiska aplikácie § 257 CSP sú rovnako okolnosti, ktoré viedli k súdnemu uplatneniu nároku, postoj strán v priebehu konania a ďalšie skutočnosti.

27. Po oboznámení sa s obsahom spisu odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie dospel k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky na aplikáciu ustanovenia § 257 CSP.

28. Žalobkyňa je poberateľkou invalidného dôchodku a peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov na diétne stravovanie spolu vo výške 222,47 eur mesačne. Ako správne konštatoval súd prvej inštancie zo žalobkyňou predloženého listu vlastníctva vyplýva, že žalobkyňa je spoluvlastníčkou bytu č. 1 v podiele 1/3, ku ktorému prináleží podiel priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a spoluvlastnícky podiel k pozemku v rozsahu 7206/27707, zapísanom na LV č. XX pre kat. územie F.. Predmetný byt č. 1 je podľa výpisu LV zaťažený vecným bremenom spočívajúcim v práve doživotného bývania a užívania bytu č. 1 v prospech matky žalobkyne M. J.. Žalobkyňa je zároveň výlučnou vlastníčkou bytu č. 2, ku ktorému prináleží podiel priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a spoluvlastnícky podiel k pozemku v rozsahu 20501/27707, zapísanom na LV č. XX pre kat. územie F.. Byt č. 2 nie je podľa výpisu z LV zaťažený žiadnym vecným bremenom. Odvolací súd považuje za potrebné poukázať na rozporné tvrdenia žalobkyne týkajúce sa užívania bytu č. 2. Vo vyjadrení zo dňa 28.09.2018 (pred rozhodnutím súdu prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania) žalobkyňa uviedla, že je podielovou spoluvlastníčkou bytu vedenom na LV č. XX v kat. území F., v ktorom býva, pričom jej podiel činí 1/3. Zároveň uviedla, že je spoluvlastníčkou ornej pôdy vedenej na LV č. XXX v kat. území F.. Vlastníctvo bytu č. 2 žalobkyňa vo vyjadrení neuviedla. V odvolaní proti napadnutému uzneseniu však naopak tvrdila, že býva v byte č. 2, pričom na tento byt sa viaže vecné bremeno. Odvolací súd poukazuje na to, že z predloženého LV vyplýva, že byt č. 2 nie je zaťažený žiadnym vecným bremenom. Vecné bremeno sa týka iba bytu č. 1. Podľa odvolacieho súdu žalobkyňou predložené fotokópie občianskych preukazov s adresou trvalého pobytu a dokladov za platby energií nie sú dostačujúce na preukázanie, že žalobkyňa býva v byte č. 2, nakoľko oba byty (byt č. 1 a č. 2 ako dve bytové jednotky) sa nachádzajú v rodinnom dome so súp. č. XX evidovanom na LV č. XX pre kat. územie F..

29. Žalobkyňa v odvolaní namietala, že súd prvej inštancie vôbec neskúmal majetkové a finančné pomery žalovanej, keď vychádzal len z tvrdení žalovanej. Odvolací súd musí prisvedčiť tejto námietke žalobkyne. Súd prvej inštancie pochybil, keď pri skúmaní pomerov na strane žalovanej vychádzal iba z tvrdenia žalovanej o nemennosti jej finančnej situácie, pričom túto nemal vôbec preukázanú. Odvolací súd preto vykonal ohľadom žalovanej lustráciu v sociálnej poisťovni a zistil, že od novembra 2017 do októbra 2018, t.j. za posledných 12 mesiacov pred rozhodnutím súdu prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania, mala žalovaná priemerný mesačný hrubý príjem vo výške 691,45 eur. Vzhľadom na uvedené je zrejmé, že tvrdenie žalovanej o nemennosti jej pomerov bolo správne, čo sa nakoniec preukázalo v konaní pred odvolacím súdom. K výraznej zmene výšky príjmu u žalovanej nedošlo ani v období od novembra 2018 do januára 2020, keďže jej priemerný mesačný hrubý príjem bol vo výške 614,39 eur.

30. Odvolací súd musí prisvedčiť aj námietke žalobkyne ohľadom nesprávneho vyhodnotenia jej postoja v konaní sudom prvej inštancie. Súd prvej inštancie nesprávne konštatoval, že sa žalobkyňa nedostavila na znalcom určený termín vyšetrenia, pričom svoju neúčasť neospravedlnila, hoci mala k dispozícii aj telefónny kontakt na znalca. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa sa síce k súdnemu znalcovi dňa 10.02.2017 nedostavila, avšak predvolanie s telefónnym číslom znalca si prevzala až dňa 21.02.2017, t.j. po stanovenom dátume vyšetrenia. Uvedené pochybenie súdu prvej inštancie však nič nemení na správnosti jeho rozhodnutia.

31. Ako už bolo vyššie uvedené pri aplikácii ustanovenia § 257 CSP je potrebné skúmať aj postoj protistrany v konaní. V tomto prípade súd prvej inštancie správne vyhodnotil postoj žalovanej v spore. Žalovaná v konaní nevykonala žiaden úkon, ktorým by zbytočne odďaľovala rozhodnutie vo veci. Naopak od začiatku sporu bola ochotná uzatvoriť zmier v sume približne rovnajúcej sa sume, v ktorej bola žalobkyňa v spore napokon úspešná. Žalovaná totiž pred otvorením prvého pojednávania ponúkla žalobkyňi sumu 1.100,- eur. Žalobkyňa pokus o zmier neprijala. Ako správne uviedol súd prvej inštancie suma ponúknutá žalovanou sa nakoniec ani veľmi neodlišovala od sumy, v ktorej žalobkyňa v spore uspela. Rozsudkom pre čiastočné uznanie nároku č. k. 16C 76/2016 - 74 zo dňa 04.11.2016 súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyňi sumu 1.131,92 eur a rozsudkom č. k.

16C/76/2016-123 zo dňa 27.06.2017 súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 49,80 eur. Žalobkyňa tak bola v konaní úspešná iba v sume 1.181,72 eur, t.j. v sume približnej rovnajúcej sa sume ponúkanej žalovanou v rámci pokusu o zmier.

32. Žalobkyňa v odvolaní tiež namietala, že jej zlá sociálna situácia bola uznaná a odôvodnená v rozhodnutí Centra právnej pomoci č. 9656/2016-KaBa. Podľa odvolacieho súdu len samotná skutočnosť, že žalobkyni bol Centrom právnej pomoci priznaný nárok na poskytnutie bezplatnej právnej pomoci v súdnej veci, ešte nie je sám o sebe dôvodom na rozhodnutie o aplikácii § 257 CSP. Ako konštatoval Ústavný súd SR v uznesení sp. zn. I. ÚS 118/2017-28 z 08.03.2017 „iba zo samotnej skutočnosti, že sťažovateľke bol Centrom právnej pomoci priznaný nárok na bezplatnú právnu pomoc, nie je možné vyvodiť, že jej osobné a majetkové pomery odôvodňujú nepriznanie náhrady trov konania úspešnému účastníkovi. Takýmto výkladom by bolo možné dospieť k záveru, že vždy, keď je účastníkovi konania priznaný nárok na bezplatnú právnu pomoc, je táto skutočnosť dôvodom na aplikáciu § 257 CSP. Avšak z ústavnoprávneho hľadiska je takýto výklad neakceptovateľný.“

33. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, napriek niektorým pochybeniam súdu prvej inštancie, má odvolací súd za to, že v konaní neboli splnené podmienky pre aplikáciu ustanovenia § 257 CSP.

34. Súd prvej inštancie postupoval preto správne, keď po vyhodnotení nesplnenia podmienok pre použitie § 257 CSP, rozhodol o nároku na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie podľa § 255 ods. 2 a § 256 ods. 1 CSP, o nároku znalca na náhradu trov znalečného prevyšujúceho už vyplatený preddavok podľa § 255 ods. 2 CSP za použitia analógie podľa čl. 4 ods. 1 CSP a o nároku na náhradu trov odvolacieho konania podľa 396 ods. 3 CSP spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalobkyňa v odvolaní spôsob percentuálneho určenia nároku na náhradu vyššie uvedených trov nijako nerozporovala. Odvolací súd však konštatuje, že tieto nároky boli vyčíslené správne.

35. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

36. Žalovaná má voči žalobkyni podľa § 255 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške, vzhľadom na to, že žalovaná bola v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešná a neboli tu dané žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali výnimočne úspešnej žalovanej náhradu trov konania nepriznať (§ 257 CSP). O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto uznesenia, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

37. Toto uznesenie bolo prijaté v odvolacom senáte v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).